

Брюксел, 6.3.2018г.
COM(2018) 88 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**за прилагането на член 5 от Регламент (ЕС) № 576/2013 относно движението с
нетърговска цел на домашни любимци**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
за прилагането на член 5 от Регламент (ЕС) № 576/2013 относно движението с
нетърговска цел на домашни любимци

Съдържание

1.	ЦЕЛ НА ДОКУМЕНТА.....	2
2.	ПРАВНО ОСНОВАНИЕ	2
2.1.	Въведение.....	2
2.2.	Основни разпоредби на член 5 от Регламент (ЕС) № 576/2013.....	3
2.2.1.	Видове от част А.....	3
2.2.2.	Видове от част Б	4
2.3.	Правно задължение за представяне на доклад на Европейския парламент и на Съвета	4
3.	КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ	4
3.1.	Въведение.....	4
3.2.	Резултат от консултациите	5
3.2.1.	Видове от част А.....	5
3.2.2.	Видове от част Б	6
4.	ЗАКЛЮЧЕНИЯ.....	6
4.1.	Видове от част А	6
4.2.	Видове от част Б	7
4.3.	Общо заключение.....	7

1. ЦЕЛ НА ДОКУМЕНТА

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на задължението на Комисията да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на член 5 от Регламент (ЕС) № 576/2013¹ (наричан по-долу „Регламентът за домашните любимци“).

Той се основава най-вече на резултатите от консултация, проведена с компетентните органи в някои държави — членки на Европейския съюз (ЕС), и една държава от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), а именно Норвегия, относно опита им при прилагането на посочения член.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

2.1. Въведение

С Регламента за домашните любимци се установяват ветеринарно-санитарните изисквания, приложими по отношение на движението на домашни любимци, осъществявано с нетърговска цел между държави членки, когато любимците придружават своя собственик и са под негова отговорност. Той се прилага от 29 декември 2014 г.

С регламента се изготвя списък на животинските видове, за които се прилагат хармонизирани ветеринарно-санитарни изисквания, когато животни от тези видове са отглеждани като домашни любимци и се придвижват с нетърговска цел. В този списък се отчита податливостта на животните на бяс или ролята им за епидемиологичната ситуация във връзка с тази болест.

Кучетата, котките и поровете са животни от видовете, податливи на бяс, и са включени в част А от приложение I към регламента (наричани по-долу „видове от част А“). В регламента са определени ветеринарно-санитарните правила за движението с нетърговска цел на животни от тези видове.

Животните, които се отглеждат като домашни любимци и са от видове, които не са засегнати от бяс (или не са от епидемиологична значимост във връзка с бяса), са включени в част Б от приложение I (наричани по-долу „видове от част Б“). В регламента е предвидено, че до приемането на правила на Съюза, както е посочено в членове 9 и 14, националните правила се прилагат за движението с нетърговска цел към държави членки на домашни любимци от видовете от част Б.

Опитът е показал, че вътресъюзната търговия и вносът в Съюза от трети държави на домашни любимци от видовете от част А могат да бъдат измамно

¹ Регламент (ЕС) № 576/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно движението с нетърговска цел на домашни любимци и за отмяна на Регламент (ЕО) № 998/2003 (ОВ L 178, 28.6.2013 г., стр. 1).

представени като движение с нетърговска цел. Съзаконодателите на Регламента за домашните любимци се опитаха да предотвратят тези измамни практики, тъй като те биха могли да изложат на риск здравето на животните. Затова те решиха да определят максимален брой домашни любимци от видовете от част А, които могат да придружават своя собственик или упълномощено лице, когато техният собственик или упълномощеното лице се придвижва към държава членка от друга държава членка или от определена територия или трета държава. Това правило се съдържа в член 5 от регламента, където са предвидени изключения при някои определени условия.

2.2. Основни разпоредби на член 5 от Регламент (ЕС) № 576/2013

2.2.1. Видове от част А

В член 5, параграфи 1—4 от Регламента за домашните любимци е предвидено, че максималният брой домашни любимци от видовете от част А, които могат да придружават своя собственик или упълномощено лице при едно-единствено движение с нетърговска цел към държава членка от друга държава членка или от територия или трета държава, е не повече от пет. В параграф 2 от същия член обаче е предвидена дерогация, с която се допуска този брой да превишава пет, ако са изпълнени някои условия по отношение на възрастта на животните, документните доказателства, които следва да се представят, както и целта на движението. С цел да се удостовери изпълнението на тези условия, трябва да се правят проверки на съответствието по реда на членове 33 и 34 от регламента.

Когато определените условия не са изпълнени и броят на домашните любимци от видове от част А надвишава установения максимум, животните трябва да отговарят на съответните ветеринарно-санитарни изисквания, определени в Директива 92/65/ЕИО², и да бъдат подложени на ветеринарните проверки, предвидени в Директива 90/425/ЕИО³ или Директива 91/496/ЕИО⁴, по целесъобразност.

Тъй като разпоредбата за максималния брой домашни любимци от видовете от част А в Регламента за домашните любимци е определена от съзаконодателите, за промяна на тази разпоредба може да се мисли само ако Комисията представи

² Директива 92/65/ЕИО на Съвета от 13 юли 1992 г. за определяне на ветеринарно-санитарните изисквания относно търговията и вноса в Общността на животни, сперма, яйцеклетки и ембриони, които не са предмет на ветеринарно-санитарните изисквания, определени в специалните правила на Общността, посочени в приложение А, раздел I към Директива 90/425/ЕИО (ОВ L 268, 14.9.1992 г., стр. 54).

³ Директива 90/425/ЕИО на Съвета от 26 юни 1990 г. относно ветеринарните и зоотехническите проверки, приложими при търговията в Общността с определени видове живи животни и продукти с оглед завършване изграждането на вътрешния пазар (ОВ L 224, 18.8.1990 г., стр. 29).

⁴ Директива 91/496/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 г. относно определяне на принципите на организация на ветеринарните проверки на животни, въведени в Общността от трети страни (ОВ L 268, 24.9.1991 г., стр. 56).

предложение на Европейския парламент и Съвета за изменение на съответните параграфи от член 5 по реда на обикновената законодателна процедура.

2.2.2. Видове от част Б

За видовете, различни от кучета, котки и порове, с член 5, параграф 5 от Регламента за домашните любимци Комисията се оправомощава да приема делегирани актове, с които да определя правила за максималния брой домашни любимци, които могат да придружават своя собственик или упълномощено лице по време на едно-единствено движение с нетърговска цел.

До момента Комисията не е използвала тази оправомощаваща разпоредба. Ако не я използва, съгласно членове 9 и 14 от регламента се допуска прилагането на национални правила. Изискването по тези два члена обаче е националните правила да бъдат прилагани пропорционално на риска за общественото здраве или здравето на животните, свързан с движението с нетърговска цел на домашни любимци от въпросните видове. Съгласно тях се изисква също така тези национални правила да не са по-строги от правилата, които се прилагат по отношение на вътресъюзната търговия или на вноса в Съюза от трети държави на тези животни в съответствие с Директива 92/65/ЕИО или Директива 2006/88/ЕО⁵.

2.3. Правно задължение за представяне на доклад на Европейския парламент и на Съвета

По силата на член 5, параграф 6 от Регламента за домашните любимци от Комисията се изисква да докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на член 5. Докладът трябва да бъде изготвен не по-късно от 29 юни 2018 г. Въз основа на доклада Комисията може да предложи при необходимост изменения на регламента.

3. КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

3.1. Въведение

С цел изготвянето на доклада си на 27 септември 2017 г. Комисията прикани ръководителите на ветеринарни служби на държавите — членки на ЕС, и на три държави — членки на ЕАСТ (Норвегия, Швейцария и Исландия), да предоставят информация за своя опит при прилагането на член 5 от Регламента за домашните любимци. На 8 декември 2017 г. Комисията изпрати до ръководителите на ветеринарни служби напомняне за тази покана.

⁵ Директива 2006/88/ЕО на Съвета от 24 октомври 2006 г. относно ветеринарномедицинските изисквания за аквакултури и продукти от тях и за предотвратяване и борба с някои болести по водните животни (ОВ L 328, 24.11.2006 г., стр. 14).

Тъй като Комисията не е регистрирала никакви жалби или друга кореспонденция с граждани или заинтересовани страни във връзка с прилагането на член 5, тя не счете за необходимо да провежда обществена консултация за целите на настоящия доклад.

След влизането в сила на регламента дирекция „Одити и анализи в областта на здравеопазването и храните“ на Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“ на Комисията не е правила никакви одити в държави членки за оценка на ефективността на въведения контрол на движението с нетърговска цел на домашни любимци, при което евентуално да се открият някакви недостатъци при прилагането на член 5. Това се дължи на факта, че дирекцията е имала други приоритети.

3.2. Резултат от консултациите

Компетентните органи от 20-те държави — членки на ЕС, и Норвегия отговориха на поканата за консултация и изпратиха своите сведения на Комисията.

3.2.1. Видове от част А

Повечето от отговорилите компетентни органи отчетоха малко на брой доклади или запитвания относно движение на повече от пет домашни любимци от видовете от част А към държава членка от друга държава членка или от дадена територия или трета държава. По принцип правилото за максималния брой домашни любимци от видовете от част А, разрешен за едно-единствено движение с нетърговска цел, е добре известно на обществеността и се прилага правилно. Затова отговорилите компетентни органи като цяло подкрепят запазването на максималния брой, както е определен в член 5, параграф 1. Компетентните органи от две държави обаче считат, че с правилото се насърчава измамното представяне на търговия като движение с нетърговска цел. Поради това те подкрепят отменянето на правилото и намаляването на максималния брой домашни любимци, разрешен за едно-единствено движение с нетърговска цел.

Повечето от отговорилите компетентни органи подкрепят дерогацията, предвидена в член 5, параграф 2, и са за запазването ѝ с настоящата формулировка. Само два от компетентните органи изразиха резерви по отношение на прилагането и поради това подкрепят отмяната на тази дерогация или нейното допълнително ограничаване. Те предлагат въвеждане на лимит за броя на разрешените домашни любимци в рамките на дерогацията или ограничаване на целите на движението само до някои събития. И двата органа подкрепят запазването на минималната възраст от шест месеца. Основната причина, която посочват, е затруднението при проверяване на

писмените доказателства, които се представят от собствениците на домашни любимци, и при установяване на целта на движението.

3.2.2. Видове от част Б

Повечето от отговорилите компетентни органи не представиха коментар относно видовете от част Б и не изразиха позиции относно това дали Комисията трябва да упражни своите правомощия за приемане на делегирани актове, с които да се определи максимален брой домашни любимци от видовете от част Б, разрешен за едно-единствено движение с нетърговска цел.

Малка част от отговорилите компетентни органи посочиха необходимостта от приемане на правила на равнище ЕС за определяне на максималния брой домашни любимци от някои от видовете от част Б, разрешен за едно-единствено движение с нетърговска цел. Онези, които го направиха, не представиха никаква обосновка.

Много малка част от отговорилите компетентни органи са имали проблеми с домашни любимци от видовете от част Б. Поради тази причина много малка част препоръчаха определянето на максимален брой домашни любимци от видовете от част Б, разрешен за едно-единствено движение с нетърговска цел. Някои от отговорилите компетентни органи заявиха, че те имат установени национални правила за случаите, когато липсват правила на равнище ЕС. В тези национални правила е предвиден максимален брой домашни любимци за всички или за някои от видовете от част Б (като птици и зайци, за които в Директива 92/65/ЕИО са определени ветеринарно-санитарни изисквания), когато се търгуват в Съюза или се внасят от трети държави.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

4.1. Видове от част А

Комисията отбелязва, че повечето от отговорилите компетентни органи подкрепят запазването на максималния брой домашни любимци от видовете от част А, разрешени за едно-единствено движение с нетърговска цел, както е определен в член 5, параграф 1 от Регламента за домашните любимци. Те считат, че правилото е подходящо, за да се предотврати възможността вътресъюзна търговия или внос в Съюза на животни от тези видове да бъдат прикривани като движение с нетърговска цел.

Комисията отбелязва също така, че малкото на брой компетентни органи, които подкрепят отмяната или ограничаването на правилото, считат, че то насърчава неправомерни практики. Според тях някои оператори тълкуват правилото в смисъл, че всяко движение на до пет на брой домашни любимци от видовете от част А представлява движение с нетърговска цел. Като се имат предвид тези

аргументи, Комисията вярва, че е необходимо да се напомни на обществеността и на упълномощените ветеринарни лекари какви са определенията на „движение с нетърговска цел“ и „домашен любимец“ в член 3, букви а) и б) от Регламента за домашните любимци. По-специално Комисията счита за съществено важно да се поясни, че ако движението на животното не е следствие от движението на неговия собственик, по принцип то не може да се разглежда като движение с нетърговска цел. Това действително е така, независимо от броя на домашните любимци, които са засегнати от движението.

4.2. Видове от част Б

Комисията отбелязва, че малка част от отговорилите компетентни органи са изразили желание Комисията да упражни своето правомощие за приемане на делегирани актове за определянето на максимален брой домашни любимци от видовете от част Б, разрешен за едно-единствено движение с нетърговска цел. При липсата обаче на достатъчно мотивирана обосновка за такъв акт, понастоящем Комисията не е в състояние да започне подготвителна работа по приемането на делегиран акт за тази цел.

Комисията отбелязва също така, че прилагането на национални правила е помогнало за по-доброто контролиране на движението на домашни любимци от видовете от част Б. Комисията обаче изразява известна загриженост относно естеството на тези правила от гледна точка на пропорционалността и строгостта, както и относно съответствието им с членове 9 и 14 от Регламента за домашните любимци. В действителност, когато в Директива 92/65/ЕИО има предвидени правила за вътресъюзна търговия или внос в Съюза на определени видове от част Б, като птици и зайци, тези правила не включват разрешен максимален брой.

4.3. Общо заключение

Сведенията на компетентните органи от държавите — членки на ЕС, и Норвегия, предоставени в рамките на консултацията, не осигуриха стабилни доказателства, че максималният брой на домашните любимци от видовете от част А (и възможността за дерогация от него), както е определен в член 5 от Регламента за домашните любимци, както и липсата на правила на ЕС, определящи максимален брой домашни любимци от видовете от част Б, представляват необоснована тежест за движението с нетърговска цел на домашни любимци. Предоставените сведения не осигуряват доказателства така също, че тези правила насърчават прикриването на вътресъюзна търговия или внос в Съюза на животни от някои видове като движение с нетърговска цел.

Затова е необходимо да се натрупа повече опит в прилагането на практика на член 5 от Регламента за домашните любимци в продължение на по-дълъг период от време, преди Комисията да може да обмисли предлагането на промени на настоящите правила за домашните любимци от видовете от част А или приемането на правила на ЕС за домашни любимци от видовете от част Б.

Освен това следва да се отбележи, че в член 246 от Регламент (ЕС) 2016/429⁶ са установени правила относно максималния брой домашни любимци, разрешени за едно-единствено движение с нетърговска цел. Тези правила са аналогични на установените в член 5 от Регламента за домашните любимци. Регламентът за домашните любимци се отменя с Регламент (ЕС) 2016/429, считано от 21 април 2021 г. Независимо от това, в съответствие с член 277 от Регламент (ЕС) 2016/429, Регламентът за домашните любимци „продължава да се прилага до 21 април 2026 г. по отношение на движението на домашни любимци с нетърговска цел, вместо част VI от настоящия регламент“.

Поради това не е реалистично Комисията да представи на Европейския парламент и на Съвета предложение за изменение на член 5, параграфи 1—4 от Регламента за домашните любимци по отношение на видовете от част А, което да бъде прието по реда на обикновената законодателна процедура преди 21 април 2021 г. и да бъде приложимо до 21 април 2026 г. Всяко изменение в тази област следва да обхваща също така съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2016/429, включително преходните разпоредби.

Относно възможното приемане на правила за определяне на максимален брой домашни любимци от видовете от част Б, делегираното правомощие на Комисията да приема такива правила по силата на член 5, параграф 5 от Регламента за домашните любимци ще изтече на 21 април 2021 г. Какъвто и максимален брой домашни любимци от тези видове да бъде приет съгласно член 246, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/429, той би бил приложим едва от 21 април 2026 г. Като има предвид консултацията с държавите — членки на ЕС, и Норвегия и необходимостта да се дава приоритет на подготвителната работа за приемането на ключовите делегирани актове, посочени в член 274 от Регламент (ЕС) 2016/429, Комисията не възнамерява да упражнява своите делегирани правомощия по силата на член 5, параграф 5 от Регламента за домашните любимци.

Все пак Комисията ще продължи да следи ситуацията и да насърчава държавите членки да предприемат действия за надлежното изпълнение и осигуряване на прилагането на приложимото законодателство, което счита за

⁶ Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (Законодателство за здравеопазването на животните) (ОВ L 84, 31.3.2016 г., стр. 1).

съществено важно за противодействие на измамните практики. Тя е предприела така също няколко инициативи, за да помогне на държавите членки да повишат осведомеността на официалните служби и да улесни обмена на информация и сведения между националните органи. Те включват обучение на длъжностни лица от държавите членки в рамките на инициативата „По-добро обучение за по-безопасни храни“⁷, редовен обмен на мнения на заседанията на Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите, както и създаване на мрежа от „национални звена за контакт по въпросите на домашните любимци“.

⁷ https://ec.europa.eu/food/safety/btsf_en.